

Tezli Yüksek Lisans

Lisansüstü
Eğitimde
Danışmanlık
El Kitabı

İzmir, 2023

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİN AMACI

DANIŞMANIN SORUMLULUKLARI

- Danışmanlığın Tanımı
- Danışman Ataması
- Ders Seçimi ve Derslere Kayıt Sırasında Dikkat Edilmesi Gerekenler
- Kayıt Silme Nedenleri

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ALAN ÖĞRENCİNİN SORUMLULUKLARI

- İletişim
- Danışman Tercihi Yapmak
- Ders Seçimi ve Derslere Kayıt Olmak
- Akademik Araştırma Konusunu ve Tez Konusunu Belirlemek/Tezi Yazmak ve Sunmak

KAYNAKLAR

1. LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİN AMACI

Lisansüstü eğitimi, lisans eğitimini tamamladıkları veya ilgi duydukları alanlarda yüksek lisans ya da doktora eğitimini tamamlayarak araştırma süreçlerini etkin bir şekilde yürütmeleri ve proje sonuçlarını gerek akademik gerekse girişimcilik alanlarında en iyi şekilde değerlendirmelerini sağlayan bir eğitimidir.

Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeterliği kazanmasını sağlamaktır. Bu program toplamda 21 krediden az olmamak koşuluyla en az 7 adet ders ve seminer dersi (60 AKTS), uzmanlık alan dersi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Kredisi olmayan seminer dersi ve tez çalışması başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. *(Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği, Madde 4)*

2. DANIŞMANIN SORUMLULUKLARI

2.1. Danışmanlığın Tanımı

Danışmanlık yapan öğretim üyesi, lisansüstü öğrencilerine eğitimleri ve akademik çalışmaları ile ilgili her konuda danışmanlık yapma sorumluluğunu üstlenmiş kişidir. Bu yüzden öğrencilerine ayıracağı zamanın planlamasını yapmalı ve öğrencilerine bunu bildirmelidir ve ulaşılabilir olmalıdır.

Danışmanlık, hem danışman hem de öğrenciler için titizlikle takip edilmesi gereken bir süreçtir. Danışmanın; öğrencinin öğrenimi süresince alacağı dersleri belirlemek, kayıt yenileme onayı vererek bu derslere devamını ve öğrenim durumunu izlemek, tez çalışmasını yönetmek, gerektiğinde idare ile ilişkilerinde aracılık etmek ve diğer akademik problemleriyle ilgilenmek yükümlülüğü vardır. *(Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği, Madde 7)*

2.2. Danışman Ataması

Yüksek lisans programı için danışman olarak atanacak öğretim üyelerinin en az iki yarıyıl boyunca bir lisans programında ders vermiş olması gerekir.

(Lisansüstü Eğitime İlişkin 21.01.2015 tarihli YÖK İlkeleri)

Lisansüstü programlarında, anabilim dalı kurulu her öğrenci için Üniversite kadrosunda bulunan bir danışmanını, öğrencinin kesin kaydını takip eden 15 gün içinde enstitü müdürlüğüne önerir. Danışman enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. *(Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği, Madde 7)*

Bir öğrencinin danışmanı, öğrencinin veya danışman öğretim üyesinin talebi doğrultusunda, anabilim dalı kurulunun gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile değiştirilebilir. Üniversiteden danışman atanmaması durumunda anabilim dalı kurulunun gerekçeli teklifi üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir

yükseköğretim kurumundan aynı alandan bir öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir.

Yüksek Lisans Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda tezin konusunu ilgilendiren alanlarda öğretim üyeleri ya da doktora derecesine sahip öğretim görevlileri ikinci danışman olarak anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile atanabilir. İkinci danışman Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişiler arasından seçilebilir. Tez konusu tespit edilmemiş öğrenci için ikinci danışman önerilemez.

2.3. Ders Seçimi ve Derslere Kayıt Sırasında Dikkat Edilmesi Gerekenler

- ✓ Akademik takvimde belirlenmiş olan kayıt yenileme ve ders seçimi haftasında öğrencilerin ders seçimlerinde rehberlik eder. Öğrencilerin seçmiş oldukları dersleri ve/veya kayıt yenileme taleplerine kayıt yenileme süreci içerisinde sistem üzerinden onay verir.
- ✓ Öğrencilerin kayıt dondurma, süre uzatma vb. işlemlerinde rehberlik eder.
- ✓ Ders seçiminde öğrencinin alması gereken zorunlu derslerle birlikte, alacağı seçmeli dersler konusunda öğrencinin ilgi alanları, akademik gelişimine katkısı ve kendi tecrübesini de dikkate alarak rehberlik eder.
- ✓ Öğrencilerin her dönem için alması gereken kredi yükünü değerlendirir ve alması gereken derslerde rehberlik eder.
- ✓ 20 Nisan 2016 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde yer alan, öğrencilerimizin kayıtlı oldukları program ile ilişkilerinin kesilmesine sebebiyet verecek bir sonraki maddede yer alan hususların öğrenci mağduriyetlerinin önlenmesi adına öğrencilere hatırlatılmasını sağlar.

2.4. LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARA GÖRE KAYIT SİLME NEDENLERİ

Tezli Yüksek Lisans Programında

- İki yarıyıl bilimsel hazırlık programını tamamlayamayan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 30-4*)
- Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini (en az 7 ders 21 kredi 54 AKTS) (Zorunlu ders/dersler, Seçmeli Dersler, Başarısız olunan seçmeli ders/dersler yerine alınan ders/dersler) ve seminer dersini(6 AKTS) başarıyla tamamlayamayan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 7-2*)
- Altı yarıyıl (bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç ilk kayıt tarihinden itibaren) içerisinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunma sınavına girmeyen (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 7-2*)

- Tezi başarısız bulunarak reddedilen (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 9-7*)
- Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 9-8*)
- Tez sınavında başarılı olmak ve Senato tarafından her bir lisansüstü enstitü için ayrı olarak belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavı tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. Öğrenci onaylanan tezinin ciltli kopyalarını, jüri üyelerine teslim ettiğine dair belgeyi enstitü müdürlüğüne vermekle yükümlüdür. Enstitü yönetim kurulu talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir. (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 9-1*)

öğrencinin tezli yüksek lisans programı ile ilişkisi kesilir.

3.LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ALAN ÖĞRENCİNİN SORUMLULUKLARI

Enstitümüze bağlı lisansüstü eğitim alan öğrencilerimizin mağduriyetlerle karşılaşmaması için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ve Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile web sayfamızda yayınlanan duyuruları takip etmekle sorumludurlar.

3.1. İletişim

Ege Üniversitesi Kampüsü Ziraat Fakültesi B. Blok Kat:3 Bornova - İzmir

Telefon : +90 232 388 4136 / 311 5751-5750

Faks : +90 232 374 5086

E-Posta : fenbilimleri@mail.ege.edu.tr , egefenenstitu@gmail.com

Web: <http://fenbilimleri.ege.edu.tr>

3.2. Danışman Tercihi Yapmak

Lisansüstü eğitime hak kazanan adaylar kayıtlarını ilan edilen tarihlerde yaptırmalıdır. Kayıtlanma sonrasında Anabilim Dallarından yeni kayıtlanan öğrenciler için danışman atanması istenir.

Danışman öğretim üyesi atandığında, sistem üzerinde danışman tanımlı olacağından ders seçimi, kayıt yenileme işlemleri yapılabilecektir.

Üzerinize bir danışman öğretim üyesi atandığında, tüm danışmanlık işlemlerinizi ile bu öğretim üyesi ilgilenecektir.

3.3. Ders Seçimi ve Derslere Kayıt Olmak

Öğrenciler, akademik takvimde belirlenmiş olan kayıt yenileme ve ders seçimi haftasında sistem üzerinden ders seçimlerini yaparak danışman onayına gönderirler. Danışmanları da öğrencilerin seçmiş oldukları dersleri ve/veya kayıt yenileme taleplerine kayıt yenileme süreci içerisinde sistem üzerinden onay verir.

Her yarıyılın ikinci haftasında danışmanın onayıyla ders ekleme ve çıkarma işlemleri yapılabilir. (*Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği, Madde 35*) Kayıt yenileme haftasında ders seçimi/kayıt yenileme yapamayan öğrenciler, ekle sil haftasında ders seçimlerini /kayıt yenilemelerini sistem üzerinden tamamlayabilirler. Ders ekleyip çıkartabilirler. Danışman onayına gönderilen talepler danışmanları tarafından onaylanır.

Tezli Yüksek Lisans Programı

Süre: Normal süre 4 yarıyıl, azami süre 6 yarıyıldır. Minimum süre, 2 yarıyıl tez çalışması yapmış olma koşulu ile 3 yarıyıldır.

Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin ilişkisi kesilir.

- *En az 7 adet ders, 21 yerel kredi, 54 AKTS*
- *Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir ders*
- *Seminer (6 AKTS)*
- *Uzmanlık Alan Dersi*
- *Tez Çalışması*

İlk dört yarıyıldan aşağıda yer alan maddelerde belirtilen zorunlulukların sağlanması gerekmektedir.

- ❖ En az 7 adet ders, 21 yerel kredi, 54 AKTS
- ❖ Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir ders (bu ders, alınması gereken en az 7 ders 21 yerel kredi ve 54 AKTS kredisi içinde sayılmaktadır.)
- ❖ Seminer (6 AKTS)
- ❖ Eğitim Planında yer alan zorunlu ders/dersler
- ❖ Önceki yarıyıllarda başarısız olunan ders/dersler yerine alınan ders/dersler
- ❖ %30 İngilizce programlarda en az 21 yerel kredinin %30'u kadar İngilizce ders

❖ Muaf olunan ders/dersler alınan/tamamlanan ders/kredi/AKTS toplamına dahil edilmemektedir.

Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak kaydıyla toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

Derslerden geçme notu 100 üzerinden 70, 4 üzerinden 2' dir. Seminer, uzmanlık alan dersi ve tez çalışması başarılı/başarısız olarak değerlendirilir ve ortalamaya katılamaz.

Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

Ayrıca anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

Tez : En geç ikinci yarıyıl sonuna kadar tez önerisi Enstitümüze Anabilim Dalı Kurul Kararı ile gönderilmelidir.

Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, tamamladığı tezini enstitünün tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü sınavda savunarak başarılı olmakla yükümlüdür.

2021-2022 öğretim yılı güz yarıyılından itibaren Tezli Yüksek Lisans programlarına kayıtlı öğrencilerin mezun olabilmeleri için enstitüye tezin ilk teslimiyle birlikte tez konusuyla ilgili Üniversite adresli olarak en az ULAKBİM'de taranan ulusal veya uluslararası hakemli dergilerde bir makalesinin yayımlanmış veya yayına kabul edilmiş olması veya hakemli ulusal veya uluslararası bilimsel toplantılarda sunulan, eleştiriden geçmiş, tartışılmış ve bildiriler kitabında tam metinli veya özeti yayınlanmış bildirisi olması zorunludur. Uluslararası kurum ve kuruluşlarla protokoller temelinde yürütülen yüksek lisans programlarındaki öğrenciler aksi belirtilmediği sürece bu madde dışında değerlendirilecektir.

Tez Savunma Sınavı Jürisi: En az biri başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere, danışman dahil, üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. İkinci danışman, beş kişilik jürilerde jüri üyesi olarak görevlendirilebilir.

Tez Savunma Sınavı: Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, red veya düzeltme kararı verir.

Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirir.

Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur.

Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Azami süre sonunda mezuniyet evraklarını teslim etmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

3.4. Akademik Araştırma Konusunu ve Tez Konusunu Belirlemek/Tezi Yazmak ve Sunmak

Lisansüstü eğitimde yüksek lisans tezi, danışman yönlendirmesinde öğrenci tarafından oluşturulan önemli bir bilimsel eserdir. Lisansüstü eğitimde tez çalışması, özgün bir araştırmanın tasarlanmasını, uygulanmasını ve raporlanmasını içeren süreçlerden oluşmaktadır. Bu süreçteki ana unsurlar, araştırma eğitim sürecinin takibini sağlayan danışman ile araştırma sürecini yürüten öğrencidir. Bu iki unsurun araştırma konusunun belirlenmesinden, araştırma yönteminin ne olacağına, verilerin nasıl toplanacağından, nasıl analiz edileceğine ve test edilen hipotezlerin bulgularının nasıl raporlanacağı konularını eşgüdümlü bir biçimde yürütebilmeleri verimli bir akademik iletişim ve etkileşimin kurulmasına bağlıdır.

Tez Konusunu Belirleme

Tez konusu belirlenirken, danışman öğrenciye kendi bilimsel envanterindeki çalışmalardan önerilerde bulunabilir ve öğrencinin tasarladığı araştırma ile örtüşen yönler belirlenebilir. Öğrencinin ilgi duyduğu konular seçilmelidir. Fakat öğrencinin bu konuda tamamen özgür bırakılması demokratik bir yaklaşım olsa da öğrenci tecrübesizliğinin sonuçları olacağı, öğrencinin yeni bir gereç ve yöntem ile çalışmanın zorlukları ile de yüzleşmek zorunda kalacağı ve bu durumda sorumluluğun danışmanda olduğu bilinmelidir. Lisansüstü tez çalışması konusu belirlenirken konunun özgünlüğü en önemli konulardan biridir.

Tezlerin Yazımı

Lisansüstü tezlerin bilimsel özellik taşımalarının yanı sıra doğru bir yazım şekli ile kaleme alınması gerekir. Tezlerin yazımında Türkçe yazım kurallarına uygun olarak yazılmalıdır. Duru ve akıcı bir dil kullanarak, açık ve anlaşılır bir yazım şekli tercih edilmelidir. Tezlerin biçim yönünden yalın, dengeli, tutarlı ve estetik olması, tezin kolay anlaşılabilmesi için önemlidir.

Tezler mutlaka orijinal ve/veya güncel bilimsel eserlere atıfta bulunarak desteklenmelidir. Ancak atıfta bulunurken bu yayınlardan olduğu gibi alıntılar yapmak uygun ve etik değildir; atıfta bulunulan kaynaklardan alınan bilimsel bilgi tezin kendi kurgusu içinde orijinal olarak yeniden kaleme alınmalıdır. Tezin genel formatı tez yazım kılavuzlarına (E.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzu) uygun olarak oluşturulmalıdır.

Tezin Sunulması

Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından kabul edilen enstitü yazım kurallarına uygun biçimde yazar. Öğrenci, öğretim planındaki tüm yükümlülükleri başarı ile tamamlaması ve her bir lisansüstü enstitü için Senato tarafından ayrı olarak belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları yerine getirmesi durumunda tezini jüri önünde sözlü olarak savunur (*Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 8-1*).

Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte, öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman, tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi sınav tarihinden en az 4 hafta önce enstitüye teslim eder. Enstitü, söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde, gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere, tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir (*Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 8-4*).

Jüri üyeleri, savunma sınav tarihinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Yüksek lisans programında tez sınavının süresi en az 45, en fazla 90 dakikadır. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır (*Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 8-5, Madde 8-6*).

Tez sunumunda içerik olarak, çalışmanın özgün ve yenilikçi yanlarına vurgu yapılmalıdır. Sunumda, az yazı ve çalışma içeriği ile uyumlu grafik ve şekiller yer almalıdır. Yazı karakteri ile renk ve boyutu, dinleyiciler tarafından rahat okunabilecek bir şekilde seçilmelidir. Sunum, sade bir dil kullanılarak hazırlanmalı ve aşağıdaki akışa uymalıdır:

- Başlık
- Sunum planı
- Neden bu araştırma konusu seçildi?
- Bu konuyu, araştırmaya değer kılan nedir?
- Tez çalışması mevcut çalışmalara ne kattı?
- Yöntem
- Bulgular ve Tartışma
- Sonuç ve Öneriler

Bu kitapçıkta belirtilmeyen hususlarda güncel yönetmelik hükümleri ve Senato kararları uygulanır. Belgenin geçerliliği Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve

Öğretim Yönetmeliği hükümleri kapsamında hazırlanmış olup değişiklik olması durumunda ilgili madde veya maddeler geçerliliğini kaybedecektir.

4. KAYNAKLAR

- 1. Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği*
- 2. Yükseköğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim Ve Öğretim Yönetmeliği*
- 3. Lisansüstü Eğitime İlişkin 21.01.2015 Tarihli YÖK İlkeleri*